

PÄRSKE

HELSINGIN MELOJIEN JÄSENLEHTI
1/2015

PÄRSKE 1/2015

Helsingin melojien tiedotuslehti

ISSN 1239-1107

TOIMITUS JA
TAITTO Eeva Hagel; parske@helsinginmelojat.fi
KANSIKUVA +
TAKAKANSI Ilkka Salmi, Muinaisretki 2015

PAINOPAikka Unigrafia Oy

HEMEN
TOIMITILAT Soutustadion SS
(valkea betonirakennus)
Mustikkamaa MM (puutalo Mustikka-
maan sillan länsipuolella)
KorjausPaja Kampissa,
Köydenpunojankatu 4, ajoportti. Tila 16

HEMEN TOIMIHENKILÖT

Puheenjohtaja Ville Teittinen; puheenjohtaja@helsinginmelojat.fi
puh.050 350 3778
Varapj Juha Nieminen
Sihteeri Maria Tikkala, sihteeri@helsinginmelojat.fi
Muut hall.jäsenet Tiina Kujansuu, Henri Modig ja Sakari Höysniemi
Jäsensihteeri Viktoria Sjöberg; jäsenasiat@helsinginmelojat.fi,
puh. 050 50 28 052
Koulutus (koord) Kikka Salmi; koulutus@helsinginmelojat.fi
Retkiryhmä (koord) Mirja Hämäläinen; retkiryhma@helsinginmelojat.fi
Talkoot talkoo (a) helsinginmelojat.fi
KorjausPaja Jaakko Mäkikylä; jaakko.makikyla@gmail.com
MM vajavastaava Jukka Honkala; jukkahonkala@welho.com,
040 507 0880
SS vajavastaava Jyrki Uotila; jyrki.uotila@luontopalvelut.fi,
0400 831 404
Päivystysvastaava Atte Karhima, atte.karhima@lemminkainen.com
Turvallisuusvastaava paikka avoin!
Taloudenhoitaja Viktoria Sjöberg; talous@helsinginmelojat.fi
POSTIOSOITE Helsingin Melojat ry, PL 944, 00101 Helsinki

SI- SÄL- TÖ-

Pärskeen päältä s 4
Hallitus tiedottaa s 6
Vesillä törmäillään s 8
Aurinko kello kolmeen - Näkövammaisena melonnan alkeiskurssilla s 12
Virta vie muinaisrantaan s 16
Mustelmia ja muita muistoja - Reskusleiri 7.-9.8.2015s 21
Terveisiä Euro Paddler Pass -tapaamisestas 24
Hantis 26
Kanootti ja purje, osa 1s 30
Uusi talviharrastus hemeläisille melojilles 34

kuva: Ilkka Salmi

Pärskeen päältä

Melontakausi alkaa pikkuhiljaa (meistä useimpien osalta) olla plakkarissa, vaikka vesi virtaa avoimena vielä pitkään.

Syksyllä avautuvat oivat mahdollisuudet haastavampien tekniikoiden harjoitteluun. Tuulet takaavat suosiolliset olosuhteet vaikka aallokkoharjoitteluun, eikä aurin gonpolttamatkaan kiusaa melojaa. Pimeys sensijaan vaanii, eikä se ole vaaroista ainoa. Haasteiden tuplautuessa riskit aina moninkertaistuvat. Onkin jälleen hyvä muistutella melontaturvallisuudesta. Varusteiden pitää luonnollisestikin olla olosuhteiden mukaisia ja kunnossa. Tärkein varuste kaikista on terve järki, sen pitää olla aina

mukana! Ja mieluummin myös muutama taidokas kaveri tai ainakin se yksi.

Me rivimelajat viikkaamme suosiolla anorakit odottamaan ensi kautta. Syysmyrskyn pauhatessa on mukava kietoutua lämpimään vilttiin muistelemaan kesän retkiä tai suunnittelemaan tulevia. On Pärskeen lukemisen aika.

Tässä Pärskeen tuplanumerossa on jokaiselle jotakin: asiaa, tunnelmaa, ehkäpä uusia vinkkejä ja ideoitakin! Jos Sinun mielestäsi joku asia kannattaisi tuoda esiin seuraavassa lehdessä tai jos haluat tietää tai tiedottaa mistä tahansa melontaan liittyvästä, vinkkaa siitä toimitukselle.

Pikkujoulut!!

Mitä tapahtui 28.11.1993?

Heme perustettiin.

Entä mitä tapahtuu sunnuntaina 29.11.2015? Silloin vietetään Hemen pikkujouluja ja samalla juhlistetaan hemeläisen melonnan 22-vuotista taivalta.

Tervetuloa HeMen pikkujouluihin Merimelojien vajalla Soutustadionin vieressä sunnuntaina 29.11. klo 18-20

Ohjelmassa mm. valokuvia ja videoita kaudelta ja tulevan suunnittelua, eväitä ja herkuja, hemekilpailu ja vuoden Hemeläisen valinta.

Vuoden Hemeläisen valitsee edellisen vuoden hemeläinen diktatoorisesti hänelle tulleista ehdotuksista. Kuka olisi mielestäsi vuoden 2015 hemeläinen. Henkilö joka on vinyt seuraamme hyvään suuntaan, ollut erityisesti iloksi ja avuksi. Ehdotukset perusteluineen viikkoa ennen pikkujouluja vuoden 2014 hemeläiselle osoitteella: ville.teittinen@gmail.com

kuva: Ilkka Salmi

Hallitus tiedottaa

Syksyn uimahallivuorot palaivat - keväällä ollaan taas liekeissä altaassa

Kauniaisten uimahallissa oli tulipalo 24.8. Seurallamme on ollut talvikaudella vuoro joka toinen lauantai klo 17.30-20.00, joka on peruttu remontin ajaksi. Hallin arvioitu avautumisaika on vasta tammikuussa 2016 ja ensimmäinen Hemevuoro järjestynyt 9.1. Kun vuorot alkavat, jäsenistö saa sähköpostikutsun ja vuoroista tiedotetaan seuran www-sivuilla ja facebookissa.

Uimahalli on oiva paikka melojan kehittymisen kannalta. Oppiminen on tehokkaampaa valoisissa ja lämpimissä olosuhteissa. Apua ja palautetta saa muilta jäseniltä ja osalla kerroista on ohjattujakin harjoitteita. Hallilla harjoitellaan kaatumisia, pelastautumisia, erinäisiä tukia, melakellukseen käyttöä, eskimoita jne. Seura maksaa hallivuoron ja hoidamme paatit ja vermeet sinne yhdessä. Omaakin kalustoa saa tuoda, mutta se on aina puhdistettava ennen altaaseen tuomista. Se on myös annettava muidenkin kokeiltavaksi.

Hallivuorolle voi tulla pelkässä uima-asussa, mutta parhaiten siellä pärjää ohuella ja puhtaalla neopreeniasulla. Uimalasit ja nenänipsu tai maski helpottavat joissain harjoitteissa. Vuoron alussa ja lopussa huolehditaan yhdessä talkoilla paattien pesusta, rataköysien irrottamisesta ja kiinnittämisestä sekä paattien nostamisesta takaisin ulkona säilytettävään traileriin. Mikäli lämpötila on plussan puolella, joku osallistujista ottaa talkoohommakseen liivien kuivaamisen ja tuomisen seuraavalla kerralla hallille.

Seuran taloudesta

Seuran tuloista noin puolet tulee jäsenmaksusta ja toinen puoli erinäisistä lähinnä jäsenistöltä kerättävistä muista maksuista. Ainoa merkittävä lisätulo seuralle tulee alkeiskursseista. Niistä saatava tulo vastaa suunnilleen sitä panostusta, jolla seura kouluttaa jäsenistöään ja maksaa uimahallivuorot. Kaupunki avustaa meitä 500 eurolla vuodessa. Lisäksi vuokraamme tilat ovat varsin edulliset, mitä voi pitää tukena sitäkin.

Tällä hetkellä toiminta maksaa hieman enemmän kuin tuottaa. Seuralle on kertynyt taseeseen aikaisemmilta vuosilta rahaa ja niitä rahoja puramme pikkuhiljaa. Tappiot kuitenkin lisäävät painetta joko menojen kiristämiseen tai jäsenmaksujen kasvattamiseen. Seuran hallitus ehdottikin syksyn vuosikokoukselle jäsenmaksun nostamista viidellä eurolla.

Seuramme toiminnasta lähes kaikki tapahtuu vapaaehtoistyönä. Meistä on kivaa jakaa taitojamme, korjata ja puuhata ja organisoida. Koska kyse on vapaaehtoistyöstä, sen luonteeseen kuuluu että tekijä saa harjoitella ja oppia eikä ketään voi määräillä. Toiminta on sellaista, millaiseksi me jäsenet sen teemme. Talkoohanoksensa kirjaa vuosittain noin 200 jäsentä viidestä sadasta.

Seuran rahoista kolmannes menee kahden vajan ja korjausvajan ylläpitämiseen. Tällä rahalla saamme laiturij- ja kajakkipaikat noin 150 kanooteille varusteineen sekä erinomaiset sisätilat niiden kunnostamiseen.

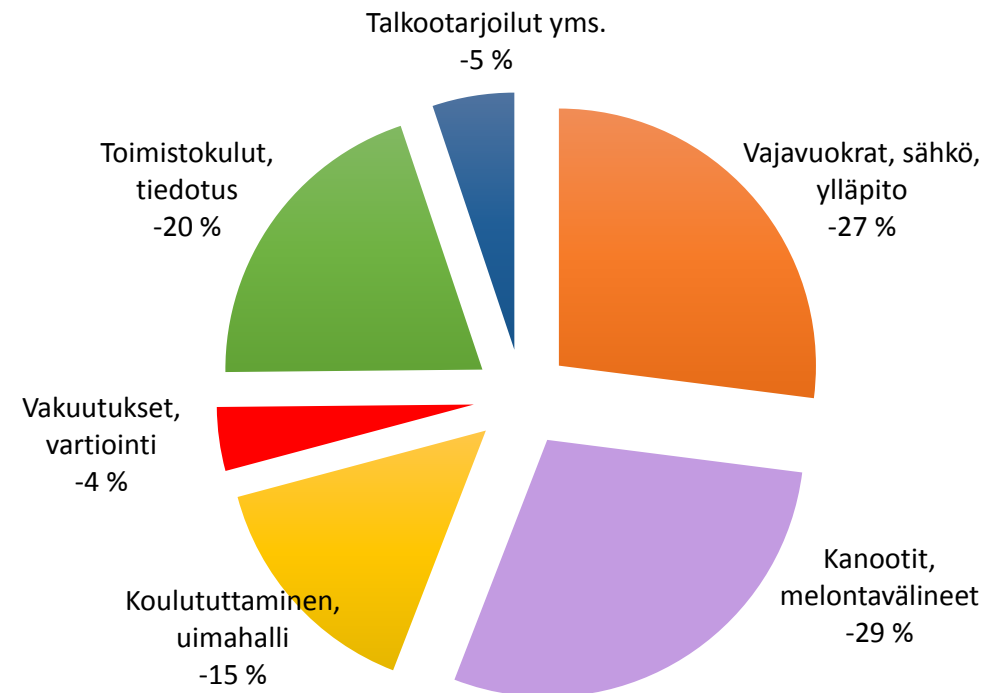
Toinen kolmasosa rahoista menee melontakaluston ylläpitoon. Meillä on noin satakunta kanoottia, joista 4-8 uusitaan

vuosittain, siten että kalustomme on ajanmukaista ja kiinnostavaa.

Viidennes seuran tuloista, eli kymppi jäsenmaksusta käytetään toimistopalveluiden ostamiseen. Ennen aikaan seurassa oli ihmisiä, jotka halusivat harrastukseksi hoitaa kirjanpidon ja jäsenrekisterin. Viime vuosina näihin on ollut kerta kerralta vaikeampaa löytää vapaaehtoisia ja suuntaus onkin ollut, että toimistotyöt teetetään ulkopuolisella.

Loppuraha palautuu sitten jäsenistölle kurssien, talkootarjoilujen ja uimahallivuorojen muodossa.

Mihin seuran rahat kuluvat?

Vesillä törmäillään

teksti: Tina Ullrich
kuva: Gunilla Elo

Kesäisenä toukokuun viikonloppuna, kun meidän lajitoverimme liikkuvat vesillä ja nauttivat helteestä ja auringonpaisteesta, istuimme kuussa taloyhtiön kerhotilassa Ruoholahdessa ja suutelimme muovinukke Annea.

Vaikka valokuvasta voisi päätellä toisin, kyse ei ollut mielipuolten vuosikokouksesta, vaan HeMe:n järjestämästä EA1 vesilläliikkujan ensiapukurssista, joka varusti meitä kaikkia hyvillä ensiaputaidoilla seuraavaa haaksirikkoa varten.

Elvytyksen tarpeessa? Kurssin 14 osallistujaa auttaa. Keskellä kuvaa: Anne-nukke.

Kun liikumme vesillä ja retkeilemme luonnossa, on ensiapu tärkeä taito. Etenkin silloin, kun retket vievät syrjäisiin paikkoihin kuten yksinäisille saarille, joissa seuraava lääkäri tai sairaala on kaukana ja voi kestää kauan, ennen kun ammattiapu saapuu paikalle. Silloin on hyvä, että kanssamelojan

ja omat ensiaputaidot ovat kunnossa. Hädän ei tarvitse olla suuri. Joskus se on vain tikku sormessa tai pieni palovamma, joskus se on auringonpistos. Jokainen meistä varmaan toivoo, ettei hengenpelastustaitojamme ikinä koetella.

Tiedätkö sinä, mikä ero on aikuisen paine-
lupuhalluselvityksessä, kun hukkuneella
henkilöllä on vettä keuhkoissa? Erotatko
erilaiset kohtaukset ja tiedätkö miten mel-
ontakaverin hypotermia tai lämpöhalvaus
tunnistetaan saati hoidetaan?

Moni ei ole kuullutkaan, että Suomen Pu-
naisen Ristin ohjeiden mukaan hukkuneen
elvytys aloitetaan avaamalla hengitystie
5:llä puhalluksella ja vasta sitten aloitetaan
perinteinen elvytys rytmisissä 30 painallusta
ja 2 puhallusta. Jos tämä kaikki oli sinulle
uutta, olet ensiapukurssin tarpeessa.

Monella on mahdollisuus osallistua EA-
kurssiin oman työpaikkansa kautta. Kurssie-
jä järjestävät säännöllisesti myös Suomen
Punainen Risti ja yritykset, jotka järjestävät
SPR:n koulutus pohjaisia ensiapukurssieja.
Melojille sovellettuja kurssieja tarjoaa esi-
merkiksi Suomen melonta- ja soutuliitto tai
Suomen Melontakouluttajat ry.

Eri puolilla Suomea järjestetään myös kan-
sainvälisiä WAFA- tai tarkemmin 'wilder-
ness advanced first aid'- eräensiapukurs-
seja. Kurssit ovat suunnatut outdoor-aloilla
toimiville henkilöille, jotka työskentelevät
erityisesti ympäristössä, johon avun saanti
voi kestää tunteja, päiviä tai viikkoja.

Ensiapuohjeita päivitetään vuosien varrel-
la, joten kannattaa pistäytyä kurssille, jos
viimeisestä kurssistasi on jo aikaa.

Mikä ihmeen EA1 ja EA2?

Suomen Punainen Risti luokittelee ensiapu-
kurssit ensin suoritettavaan EA 1 -kurssiin,
sitä täydentävään EA 2 -kurssiin sekä EA
3:een. EA 2 -kurssille voi osallistua, kun EA 1
-kurssin todistus on voimassa. Kurssin suo-
ritettuasi saat ensiaputodistuksen. Näiden
kurssien lisäksi tarjotaan myös lyhyempiä
hätäensiapukursseja, joissa opetetaan
perusensiaavun taidot kuten auttamistoim-
et ja hätäensiapu sekä kertauskurssieja

niille, joilla perustaidot ovat jo hallussa.
Esimerkiksi pohjoismainen merimelonnan
ohjaajayhdistys NIL Finland vaatii Sea Kayak
Guide- tai Sea Kayak Instructor-kuulutetta-
vilta voimassa olevan sovelletun EA2-tason
kurssin (WAFA, SPR:n sovellettu EA2, NIL
Melontaeräapomoduli tai vastaava). So-
vellettu tarkoittaa tässä tapauksessa, että
koulutus on melontaan sovellettu

Turvariskejä melontaretkellä:

Väsyminen

Auringonpistos tai ihon palaminen
Rasitusvammat

Suonenveto

Kylmettyminen

Kaatuminen tai liukastuminen

Palovammat

Ongenkoukku ihossa tai kirves raa-
jassa

Sairauskohtaukset

Hypertermia

Veden varaan joutuminen

Hukkuminen

Ensiapupakkaus

Ensiapupakkaus kuuluu aina retkenjohtajan
ja kouluttajien varusteisiin. Kun lähdemme
omille retkillemme, on retkikunnassa
oltava vähintään yksi pakkaus matkassa.
Asiasta on hyvä sopia ennen retkelle lähtöä.

Paras on kuitenkin aina se oma en-
siapupakkaus, jonka sisältö on tuttu ja
jonka löytää omasta kajakista vaikka yön
pimeässä. Olisittepa nähneet, kun meidän
kurssilaisemme avasivat omia tuunattuja
versioitaan ensiapupakkauksistaan. Katse-
limme silmät pyöreinä, mitä kaikkea pikku

pussukkaan voikaan kätkeä.

Ryhmän jäsenten kesken oli havaittavissa eri mieltymyksiä mitä tuli pakkauksen varusteisiin. Se haavanpuhdistusaine, joka on yhden mielestä täydellinen ei toimi toiselle ollenkaan. Kannattaa testata eri ratkaisuja ja ottaa ensiapupakkauksesta projekti. Itse menin heti kurssin jälkeen kauppaan ja ostin vettä pitävän punaisen ensiapupussin, jota olen talven aikana tulevaa melontakautta odotellessani hiplailut ja täydentänyt.

Kaikille niille, joilla on jo ensiapupakkaus suosittelen sisällön huoltoon. Tarkista ovatko laastarit jo kuivuneet, kyypakkaus mennyt vanhaksi ja nesteet haihtuneet? Onko itse pussi vielä vesitiivis? Testasin kurssin aikana Merjan laastareita, jotka täyttivät ulkopuolisesti jo museotavaran kriteerit, vain todetakseni: yllättävän kestävä tavaraa.

Ennen retkeä

Pakkaa kajakki niin, että löydät ensiapupakkauksen nopeasti, eikä koko kajakkia tarvitse ensin

tyhjentää. Jos sinulla on sairaus tai allergia, joka voi aiheuttaa kohtauksen, siitä on hyvä kertoa etukäteen kansamelojille. Kerro mistä sinun lääkkeesi tai muut tarvikkeet löytyvät. Muista kajakkia pakatessasi, että ensiapuvälineisiin täytyy päästä nopeasti käsiksi myös vesillä. Jos käytössäsi on esim. adrenaliinipiikki, voit näyttää muille miten sitä käytetään hätätapauksessa.

Aiheesta kursilla keskustellessamme huomasimme, että nämä ovat arkoja asioita. Kuka haluaa jo kotisataman laiturilla paljastaa: "tiedoksi vaan, minulla on sitten heikko sydän ja syön nitroja ja ne löytyvät minun povitaskusta". Kova jätkä ei kerro, mutta fiksi kyllä.

Vesillä törmäillään - toivottavasti ei näissä merkeissä.

Hyödylliset internetlinkit

HeMen nettisuilla löytyvät **Heme:n turvallisuusmääräykset** ja -ohjeet sekä hyödyllistä tietoa turvallisuuteen liittyen:
<http://www.helsinginmelojat.fi/turvallisuus/>
tai <http://goo.gl/WJEQMk>

Elvytysohjeet (muistin virkistämiseksi):
<https://www.punainenristi.fi/ensi-apuohjeet/elvytyt>
tai <http://goo.gl/VjOP4p>

Hypotermiasta:

http://www.suh.fi/tiedotus/pelasta_ja_pelastu/hypotermia
tai <http://goo.gl/k2NYlF>

Myrkytys

Myrkytystietokeskuksen internetsivut
Yleiset ohjeet myrkytykseen ensiapuun
Kasvi- ja sieniluettelot:
Listassa on tiedot yli 600 Suomessa tunnetun kasvin myrkyllisyydestä ja tietoa yleisimmistä ja vaarallisimmista Suomessa kasvavista myrkyksienistä.

<http://www.hus.fi/sairaanhoito/sairaanhoitopalvelut/myrkytystietokeskus>
tai <http://goo.gl/AJTISn>

Myrkytystietokeskuksen neuvonta 24h/vrk
puh. 09 471 977

Mobiiliversiot älypuhelimiin:
Punaisen ristin ensiapusovellus

112 Suomi -sovellus:

Mahdollistaa soittajan sijaintitiedon välittämisen hätäkeskuspäivystäjälle.
+ melojalle: näyttää tarkat karttakoordinaatit
<http://digia.fi/112suomi>

Tallenna meripelastuksen puhelinnumero kännykkääsi: 0294 1000

Tarkista sijaintisi / karttakoordinaatit etukäteen, jos mahdollista.

Muistilista ensiaputarvikkeista retkelle

Ota ainakin nämä mukaan vesitiivissä ja kelluvassa laukussa....

... muuta hyödyllistä

Kuva: Tina Ullrich, Tsudio Honkala

Ulkopuolisen avun kutsuminen:

Henkeä uhkaavissa tilanteissa soita aina hätänumeroon

Sisävesillä yleinen hätänumero: 112

Merellä meripelastuksen UUSI hälytysnumero (numero on päivitetty 2014):
0294 1000

TOIMI NÄIN:

1. Soita hätäpuhelu itse, jos voit
2. Kerro, mitä on tapahtunut
3. Kerro tarkka osoite ja kunta tai kartta koordinaatti
4. Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin
5. Toimi annettujen ohjeiden mukaan
6. Sulje puhelin vasta, kun olet saanut siihen luvan

Aurinko kello kolmeen!

Näkövammaisena melonnan alkeiskurssilla

teksti: Ella Ahlberg
kuvat: Jukka Honkala
kuvatekstit: Jari Marno

Melonnan riemua. Ella hallitsi teknikat kurssin jälkeen jopa keskimääräistä paremmin.

Toukokuussa 2015 osallistuin Helsingin Melojien alkeiskurssille. Olen täysi-ikäinen, uimataitoinen ja muutenkin varsin tavallinen tallaaja, mutta koska olen näkövammainen, mihin tahansa toimintaan osallistuminen ei ole aina itsestäänselvää. Siksi haluankin

kertoa, miten kaikki HeMessä hoitui.

Rupesin muistaakseni joulun tienoilla ensimmäistä kertaa suunnittelemaan osallistumista jollekin melontakurssille. Tiesin, että jos haluan seuraavana kesänä meloa, prosessi on aloitettava ajoissa, sillä

en voi vain ilmoittautua kurssille vähin äänin ja tulla paikalle kuin kuka tahansa. Tammikuussa selailin eri melontaseurojen ja kurssijärjestäjien nettisivuja, tein hintavertailuja ja ennen kaikkea pohdin, missä minut uskalletaisiin päästää vesille. Seuraavaksi lähetin sähköpostia muutamaan parhaalta vaikuttavaan osoitteeseen kokeillakseni vähän kepillä jäätä. Kaikkialta ei vastattu, ja vastaajista HeMe tuntui tällä kertaa ottavan kysymykseni vakavimmin käsittelyyn. Valinta oli ainakin sillä selvä. Alkoi sähköpostitulva, kun järjestelin käytännön asioita useamman ihmisen kevättalven iloksi.

Olen melonut aiemminkin, sekä yksiköllä että yksiköllä. Tekniikasta ei tosin ole ollut tietoaakaan, mutta eteenpäin on päästy ja kivaa on ollut. Kurssiin suhtauduin kuitenkin kauhulla. Perhosia mahanpohjaan ei aiheuttanut pelkkä ajatus pulahtamisesta lämpöiseen, puhtoiseen Itämereemme keskellä toukokuuta, vaan enemmänkin, miten pysyisin edes jotenkin uskottavasti muiden kurssilaisten perässä yksiköllä.

En pysty näkemään, jos joku näyttää vain mallia, miten asiat tehdään. En välttämättä edes pysty seuraamaan edessä kulkevia kajakkeja. En näe poijuja, laituria tai siltoja. Avustajakseni kurssille tuli mukaan avomieheni, mutta varauduin siitä huolimatta

Kuivaharjoittelua.

suorittamaan kurssin vaikka hammasta purren ja opettelemaan sitten myöhemmin rauhassa melontatekniikoita, kunhan vain saisin kurssitodistuksen ja vajan avaimen.

Kaikki ei kuitenkaan mennyt ihan niin kuin suunnittelin. Osallistumiseeni oli vaurauduttu paremmin kuin osasin kuvitella. Oli huolehdittu, että minulle riittää auttavia käsiä ja näkeviä silmiä. Jo ennen kuin kurssin yhteinen osuus pääsi alkamaan, Jari Marno oli näyttänyt minulle kädestä pitäen, minkälaisista osista kajakki oikeastaan koostuu, miten jalkatuet säädetään ja miten aukkopeite puetaan, kiinnitetään ja pelastautuessa irrotetaan.

Sama jatkui läpi kurssin. Sekä maalla että vedessä Jari oli koko ajan huolehtimassa, että ymmärsin, mitä erilaisilla ohjeilla tarkoitettiin. Pohdimme yhdessä erilaisia tekniikoita, ja Jari onnistui sanallistamaan ensin tekniikan ja sitten virheen. Tekemisessämme oli rauha, eikä minun tarvinnut

kokea, että olisin esimerkiksi tiellä tai hidastamassa koko muuta ryhmää. Lisäksi minulla oli vahva turvallisuudentunne, kun tiesin, että minulle varmasti kerrottiin, jos tein jotakin väärin tai jos melontani olisi näyttänyt siltä, että kohta törmään, kaadun tai molempia.

Kurssi tarjosi minulle valmiuksia siihen, miten todella jatkossa tulen melomaan, sillä sen puitteissa oli myös aikaa harjoitella valvovien silmien alla, miten kanssani melovan avomiehen kannattaa minua suunnissa ohjeistaa. Jos aurinko on näkyvillä, suunnistan sen mukaan. Siksi minulle huudellaan merellä esimerkiksi: "Aurinko kello kolmeen!"

Kaiken tämän lisäksi kurssipäivistä jäi kiitollinen mieli. Olen iloinen, että HeMessä suhtauduttiin näin ennakkoluulottomasti ja asiallisesti minuun kurssilaisena ja että minun turvallisuudesta oppimisestänikin huolehdittiin paremmin kuin hyvin.

Lavan muotoa ja asentoa tutkimassa. Oppiminen tapahtui yksityiskohdista kokonaisuuksiin. Kokeilemalla miltä esine "näytti" käsin kosketellen, Ella hahmotti muodon ja miten esine suunnilleen toimii. Kun kaikki tarpeelliset melontalegot oli käsin hahmoteltu, kykeni Ella hahmottamaan kokonaisuuden.

Jälkikäteen ajatellen eskimomela olisi ollut parempi valinta symmetrisyytensä johdosta.

Alatuen ja kallistelun harjoittelua. Henkilökohtainen ohjaaja Ellalle oli ehdoton edellytys kurssin onnistumiselle. Kiitos Honkalan Jukalle ideasta pyytää Ellalle kurssiohjaajaksi oma personal trainer.

Virta vie muinaisrantaan

MUINAISRETKI 2015

teksti: Pasi Mäenpää
kuvat: Ilkka Salmi

Kolsin padolla on tie sulki. Ajellaan ympäri kokemäkeläistä pientaloidylliä, kunnes löydetään paraatirantaan museosillan kuppeeseen. Vieressä on Pyhän Marian kirkko, tai mitä siitä on jäljellä eli sakasti. Harmaata kiveä keskiajan kestävä kehityksen tapaan mäellä, joka ennen oli saari keskellä nykyistä mahtavampaa virtaa.

Yöni paronina

Paattia vesille ja kohti Kokemäenjoen esi- ja -historiallisen vesistöseikkailun viimeistä etappia laskevan auringon näyttäessä tietä. Elokuussa 2003 aloitettiin tämä retki Janakalan Kernaalanjärven sateessa ja pian se on ohi. Joki imee, joki sylkee.

Villa Hedbergin laiturilla odottaa emäntä meitä yöpymään. Minulle on kannettu sänky vanhan ratsutilan arvokkaan tunnelmalliseen saliin. Piit menevät pikku kammariin kolmistaan, ja maatyöläiset telттаilevat pihalla nenät kirkasta yötä pälellä. Kullekin säätynsä mukaan, osattiin ennen ajatella. Sitten keksittiin luokkakajo ja sitä vastaan hyvinvointivaltio.

Ulkona on tähtitaivas ja perinteiset Perseidit, joita Heli väittää pari nähneensä. Onhan rauhallisesti liitävää satelliittia koreampi seurata kuin välähtävää tuikkua. Keekoilen vielä salissani, kiikkustuolissa, paronina, kun en malta nukkua.

Linnoja ja legendoja

Joku tilaton tekee kiusaa ja avaa oveni aamiaishuoneen mökään. Hipsin viimeisenä murkinalle, lausun armeliaat huomenet rahvaalle ja raapustan vieraskirjaan kiitokset. Tämän sivistyneemmäksi melontaretki tulee vain ottamalla Matti Klinge kaksikkoon.

Marja-Tertulla on muinaisnuotit ja Lampisella lauluntaito. Virta tuo vastaan luodon, joka saattaa olla vuonna 1367 Albrekt Mecklenburgilaisen purettavaksi määräämä satakuntalainen linna nimeltä Kumo. Sen tilalle piti rakentaman toiselle luodolle uusi linna, vuonna 1395 mainittu Aborg. Ilkka käy joen ainoalla kivellä.

Lähtöpaikan luota Teljästä löytyy oikeastaan Suomen ensimmäinen kaupunki. 1000-luvulle tultaessa muuttui kaupankäynti Itämerellä, kun Birka menetti keskusmansa Gotlannille. Viikingit olivat käyneet kauppaa Suomen alueella rannikon kauppapaikoissa. Nyt kauppapaikat siirtyivät sisämaahan asutuksen yhteyteen. Kauppias kauppoineen ja varastoineen oli tästedes osa asuinyhteisöä ja kylämuodostelmaa. Kauppa teki kylästä kaupungin, ja kauppias kaupunkiporvariston alun. Meri vetäytyi länteen mutta elämä itään.

Paratiisi maanpäällä

Päivän ensimmäinen etappi on vapaaherra Emil Cedercreutzin museo. Se on entisen kosken alla jylhällä törmällä, joka ennen voimalaitoksia oli vielä 20 metriä korke-

ampi. Saamme opastuksen isännän omiin veistoksiin ja siluettitöihin sekä erikoiseen taitelijakotiin, josta löytyy sisään ajettava eteinen, tiikerintalja ja naimattomien naisten huone. Mondeenia! Vastapainoksi on iso määrä isännän keräämää satakuntaista tavan kansan kalua ja värkkiä ajalta ennen Kiinan-tehdasta.

Paatit löytyvät köytettyinä rantalaituriin. Päivän matka ei ole pitkä mutta välissä on Harjavallan voimalaitos patoineen. Padon vallia vasten syödään lounasta kesän viimeisessä helteessä. Lounaan jälkeen päästään Paratiisin luontopolulle: satakunta rappusta alas ja siirtymä kivikkoiselle alajuoksulle. Iso logistinen revohka näin isolle porukalle. Hiekkatie menee kyllä kajakkikärryillä mutta portaissa on tekoa retkilastattujen paattien kanssa.

Kaikki rohistuu

Padon alla on vettä vähän, ja niin on koko loppumatkalla. Rannat ovat vesijättöisiä liejukoja ja kuivuneita juurenkarahkoja. Lehvästön alta lipuu krokotiili kimppuun. Rannat on kovasti rohistuneet, kuulemme. Rohistus on täällä päin yhtä kuin eroosio ja niin mukava sana, että kohta vähän kaikki alkaa rohistua.

Tullaan Nakkilan puolelle ja toisen yön leiriin Kukonharjuun. Lasken jalkani varovasti mutaan, se vain näyttää upottavalta. Liekö ennen nostettu 20 kajakkia ja yhtä inkkaria vastakynnylle valkosipulipellolle. Kaksikin isäntää, Härmälän ja Viikarin, meistä huolehtii, tarjoaa tervetuliaismehua, kertoo tienoosta ja juttelee mukavia. Olemme maatilamatkailua aloittelevien pilottiporukka.

Haetaan autot ja tehdään isännän opastuksella visiitti Rieskaronmäen pronssikautisille hautaröykkiöille. Ihan hienointa tätä lajia! Isoja ja selkeitä, entistettyjä. Tämäkin kaukainen mäki oli aikoinaan saari, silloin kun ruumiit vielä poltettiin eikä haudattu

kristittyyn tapaan. Paluumatkalla katsastetaan sillalta Arantilankosken laskulinjat.

Aartenetsintää

Ennen saunaa ehtii piipparoimaan. Otettiin Harrin kanssa yhteinen metallinetsimemme mukaan. Yläpellolla on kynnös, jota sopii kaivella. Isäntä tulee apuun etsimään, ja hyvä kun tulee, koska harjaantunut silmä löytää. Hevosenkengän nauvoja, putken pätkä, sarana. No, ensi kerralla kultakäätty, viikinkihauta ja hopea-aarre.

Museovirasto kauhisteli aikansa, kun metallinetsintäharrastus räjähti ja näytteitä alkoi sataa. Sitten totesivat, että kaipa tämä on vähän enemmän joukkoistettua arkeologiaa kuin haudanryöstöä ja kulttuuriperinnön tärvelyä. Ei sitä estääkään voi. Nyt olisi tutkijoilla läjäpäin tutkittavaa, jos olisi rahaa tutkia.

Saunanteossa nakkilalainen kiikkustuoli lienee ruokkinut mielikuvitusta timpurilla, joka päätti panna lauteet seinään päin ja kintunpaikat ylös seinälle. Löyly kyllä kelpaa joka asennossa, samoin pulahdus jokeen ja kylmälaukun viimeinen olut.

Ilta pimenee, juomat kovenee, jutut sumenee. Ihmissudet, alienit, abduktiot, punkki kikkellisä. Porukkaa yksi kerrallaan rohistuu patjoilleen. Ajan kännissä kämpille. Tällä kertaa parempi väki asuu kilometrin hajuraon päässä upouusituissa majoitustiloissa. Ja nukkuu sikeästi.

Viimeinen päivä

Nousen suoraan ahmiaispöytään ja tankkaan silmät kiinni väkisin minkä kykenen. Melasiskot pulisevat inhapirteinä. Isännän systemin töpäkällä tyrnihillolla saan jopa kaurapuuron alas. Köyhät sapsuskoivat samaan aikaan aamuauringossa tilapuodin luona.

Hyvästellään iloiset isännät, Auli hyvästelee valkosipulipellon. Virta vetää kuin

viimeistä päivää. Arantilankoski on mukava laskea, kun linjat ovat selvät. Noustaan hiekkarannalle ja käppäillään Nakkilan kotiseutumuseoon. Lisää jännää kalua ja värkkiä, ruumiitakin on pitänyt sulattaa. Nakkilan nakki on nahkiainen ja sen pyynnistä ja pyydyksistä eli tokeista saadaan oppitunti.

Ruskilankoski käskettiin katsoa ensin kun vettä on vähän. Ilkka ottaa irti ja selvittää. Hyvin mennään siitäkin, vasta-aalto vain pärskyttää pärställe. Vastaan tulee Ulvila ja seikkailu kirkkojuopaa Pyhän Olavin kirkolle. Vähä vesi pakottaa kantamaan ohi juopasuun. Nyt lähden minä edeltä katsomaan, onko juopa auki. Nylkytän kivikkovettä kirkon tuntumaan ja nouse laiturilta päällistelemään paikkoja.

Olenkin kauniin vanhan tilan pihapiirisä. Rantaan tulee talon rouva, jolta kyselen kirkkoreittiä. Tulkaa arkena, silloin on vettä enemmän, sanoo rouva. Mutta me olemme täällä nyt. Niinpä rouva ystävällisesti sallii ison porukkamme rantautua heille, kiitos! Kirkkotietä pahoin aikein astua ken vois (E. Leino). Marssimme pihan poikki viimeistä päivää tiekirkkona auki olevalle hienokuntoiselle harmaakivikirkolle.

Vapaaehtoinen pakko

Olavi oli norjalainen viikinkikunkku ja raa-ka ryöväri, mutta sellainen sai sädekehän ja oikeamielisen maineen, kun kääntyi ja käännutti, miekalla. Tyrväällä nähtiin toinen hänen kirkkonsa vuonna 2011. Niissä rämpättiin vaelluksilla ennen kuin Thaimaanelomat löydettiin. Varsinainen kulttipaikka oli Norjan Nidaroksessa eli Trondheimissa.

Rannassa yksi paatti on karannut. Tai-teillaan kivien välistä takaisin pääuomaan ja syödään myöhäinen lounas Ulvilan uimarannalla. Tulee tieto, että johtoryhmä on päättänyt jättää retken tähän. Tyrmistys ja kapina. Hyvästi Pori ja meri ja löytöretken komea päätös!

Ollaan sentään keskiajan merenrannalla. Pori vei Ulvilan paikan Kokemäenjoen suun satamakaupunkina maankohoamisen takia vuonna 1558. Pikkupoika laskee kaarnaapaatin jokeen. Se pyörähtää ympäri, etsii hetken suuntaansa ja pullistaa karkkipaperipurjeensa kohti merta. Seitsemän kertaa tähän samaan virtaan astuttiin.

Mustelmia ja muita muistoja

Reskusleiri 7.–9.8.15

Kesä koitti vihdoinkin elokuun alussa, vaan onneksi merivesi ei niin nopeasti lämpene. Mitä siitäkin tulisi, jos reskusleirillä ei paleltaisi yhtään..?!

teksti: Kaisa Rahkonen
kuvat: Henry Modig

Leirille oli päästävä, vihdoinkin, onhan tässä oltu seuran jäsenenä jo kolmatta kautta. Alkeiskurssin opeista alkoi olla jo niin kauan, että kaverin kanssa treenaamisessa kuului vähän liikaa kommentteja kuten: "Ootas nyt... se meni jotenkin näin. Eiku! Ootas... ehkä tälle?". Oli siis korkea aika lähteä verestämään niitä ensimmäisiä oppeja ja kokeilemaan liutaa uusia. Sitä paitsi se leirimainos oli niin houkutteleva! Sai kuulemma olla ihan rehellinen aloittelija, eikä toisaalta kokeneemmakaan tarvit-

sisi lähteä leiriltä tyhjin käsin. Motonetin märkäpukua en ehtinyt sovittamaan, joten villapöksyjä pakkasin säkkiin kaksin kappalein. Jospa niillä pärjäisi.

Mukavankokoinen seurue lähti SS:lta kohti Merimelojien Mäntysaaren tukikohtaa perjantain ilta-auringon hemmottelemana. Saaressa odotti jo väkeä, ja lisää osallistujia saapui lauantain ja vielä sunnuntainkin aikana. Joku kotiinjäätynyt oli ehkä pelästynyt huonoa sääennustetta; lauantaina olisi pitänyt sataa, kaksi tippaa

luki sääkartoissa. Myöhemmin kävi ilmi, että saatiin kuin saatiinkin me ne arviolta kaksi tippaa taivaaltakin, siinä lauantaipäivän treenien jälkeen. Muutamat ehtivät huomata ne, mutta pitkän linjan saunojilta taisi koko ripaus jäädä kokematta. Sunnuntaina kyseistä ilmiötä ei tosin muistanut enää kukaan, sen verran kuumasti aurinko paahtoi koko päivän.

Mutta kyllä me silti kastuttiin. Ihan ensimmäiseksi kouluttajamme Mono käski meidän tehdä kuperkeikkoja meressä melontavarusteet päällä. Etu- ja takaperinkin olisi vissiin pitänyt päästä. No en ihan päässyt, mutta hupaisaa se oli, etenkin katsoa vierestä, kun kanssakokelaat ahkerivat.

Kun kaikki olivat märkiä (paitsi vuotamattomissa kuivapuvuissa olijat), haettiin kajakit ja temppuilu alkoi. Piti hypätä,

polskia, vetää, ponnistaa, kiivetä, könytä, puuskuttaa ja tasapainoilla. Sitten ryömiä, kiskoa, potkia, pujottautua, taas kivuta ja lopulta kumarrella. Pussaamaankin pääsi – tosin vain kajakin kärkeä – jos oli riittävän notkea ja rohkea.

Ensin takaisin kaatuneeseen kajakkiin yritettiin yksin, ja kun se todettiin verrattain hankalaksi, päästiin pelastamaan kaveria. Ja kaverin kanssa. Kaikkinaiset pari- ja ryhmäharjoitukset innostivat kokeilemaan ja etsimään itselle mieluisia ja toimivia reskutusratkaisuja. Mitään ei ollut pakko tehdä mutta kaikkia kannustettiin kolkuttelemaan rajojaan. Tilanne oli turvallinen ja neuvoja sai vaikka kesken kajakkiin könyämisen, jos tuli tänkapå eikä enää päässyt eteen, saati taaksepäin. Piti vain avata suunsa ja kysyä; aina löytyi joku kokeneempi kerto-

maan vinkkejä. Monon ohella Kikka, Jari ja Henri pyörivät asiantuntevina ohjaajina leiriläisten joukossa ja osallistuivat kajakki-temppuiluun esimerkillisesti.

Hyvä meininki ei suinkaan loppunut meressä melskaamiseen, vaan rattoisia keskusteluja käytiin sekä lauteilla että nuotion ääressä pitkin iltoja ja aamuja. Puhumattakaan pitkistä (ja herkullisista) lounastauoista. Kertakaikkisen innostava ja rento ilmapiiri vallitsi koko viikonloppuna, siitä lämmin kiitos ihan jokaiselle!

Erilaisten reskutustekniikoiden lisäksi harjoittelimme eri apuvälineiden käyttöä. Minulle uusia olivat sekä melakellukkeen että hinausköyden käyttö, joten yritin painaa mieleeni kaiken kuulemani. Kokeneemat tosin väittivät, että tositilanteessa muisti lakkaa toimimasta, joten ainoa keino

parantaa toimintavalmiutta hätätilanteessa on toistuva ja taas toistuva harjoittelu. Paljon on siis itsestä kiinni. Mutta vaikkei omatoimisia puljaamisia tulisikaan tehtyä, aina voi onneksi osallistua reskutusleirille. Sitten taas ensi vuonna.

Ps. Tehtäväksi saimme poimia leirin opeista mukaamme kaksi asiaa tai oivallusta. Minulle ne olivat oman kehon rohkeampi käyttö kaveria pelastettaessa – kajakki ei heti kaadu vaikka sitä kallistaa reilustikin! – sekä ajatus siitä, että teknisesti täydellistä suoritusta tärkeämpää on määrätietoinen ja rauhallinen toimiminen, jotta uimari saadaan mahdollisimman nopeasti takaisin kajakkiinsa.

Muistatko sinä vielä omat kaksi asiaasi?

Terveisiä Euro Paddle Pass -tapaamisesta Ranskassa.

teksti: ja kuvat Jaakko Mäkikylä

Osallistuin ohjelmaan avokanoottimelonnin edustajana. Virallisten kokousten lisäksi jäi paljon aikaa vaihtaa mielipiteitä kahdeksan Euroopan maan melontasaajien ja melontabyrokraattien kanssa.

Suomessa ollaan keskitason yläpuolella järjestelmän kehittämisessä. Suoritusten määrässä olemme vielä kehitysmaa.

Pohjoismaat ovat kehittäneet järjestelmiään. Parasta toiminta on Tanskassa, jossa on suorituksia kymmenin tuhansin. Myös Norjaa ja Ruotsia kannattaa seurata. Ruotsin kanoottiliitolla on vain tätä järjestelmän kehittämistä varten palkattu koordinaattori. Myös Irlanti on parissa vuodessa edennyt ja varsin mielenkiintoista oli kuulla aiheen sivusta mm. vammaismelonnasta Irlannista.

Meloja hyötty EPP:stä

Melojan taitotaso 2. Tällä tasolla tiedät, että sinulla on riittävät taidot lähteä mukaan helpoille retkille ryhmän jäsenenä. Taitosi eivät ole vielä loppuun hiottuja, mutta osaat melonnan perustekniikat sen verran hyvin, että voit itsekin kehittää taitojasi. Tiedät, mihin olosuhteisiin voit lähteä.

Melojan taitotaso 3. Olet vähän vaativimillakin retkillä luotettava porukan jäsen, jonka taitoihin muut voivat luottaa. Melonnan tekniikat ovat hallussasi ja ne ovat luontainen osa melontaasi. Osaat arvioida olosuhteiden vaikutusta melontaan.

Taitokokeet ovat vain ja ainoastaan taitokokeita. Järjestelmän taitotasot ovat osa

Seurasimme englantilaisen eräopaskoulun 3-tason avokanoottikoetta. Suorittajien melontataidot vaihtelivat suuresti. Osa oli kokeneita kajakkimelolijoita. Yksikään ei olisi päässyt kolmosesta läpi.

Kokoustilat olivat hostel-tyyppisessä hotellissa, joka oli samalla majapaikkamme.

melojan omaa kehityspolkua ja toisaalta toimivat myös tasokokeiden osoituksena kouluttajan polulla.

EPP-termi

EPP on vain tämän yhteis-euroopalaisen järjestelmän nimi ja taitokokeilla on eri maissa omat, kansalliset nimitykset. Suomessa ne löytyvät Melonta- ja Soutuliiton sivuilta.

Suomessa järjestetään eri lajeissa 1,2 ja 3-tason taitokokeita. Kokeissa on taitovaatimukset, varustevaatimukset ja olosuhdevaatimukset. Jos ei esimerkiksi tuule tarpeeksi, koetta ei voi pitää. Jos kokelaalla ei ole vaadittuja varusteita mukana, koe hylätään.

Jos olosuhteet ovat hyvät, kokeen voi tehdä kerralla. Jos olosuhteet muuttuvat, on koe pakko jakaa kahteen osaan. Sileässä vedessä ei voi arvioida melojan virtaavan veden taitoja eikä tyyneessä tuulimelontataitoja.

Valmistautuminen taitokokeeseen.

Periaatteessa kuka tahansa osaava meloja voi kouluttaa kaverin tai ryhmän osallis-

tumaan taitokokeeseen. Missä ja miten meloja on taitonsa hankkinut, ei vaikuta siihen, saako osallistua kokeeseen. Tietysti on hyvä, jos on suorittanut taitokokeen 2, ennen kuin tulee taitokokeeseen kolme.

Vaikka Helsingin melojat ei ole Melonta- ja Soutuliiton jäsen, voivat Hemen jäsenet suorittaa taitokokeita ja liitto kirjaa suoritukset kansalliseen rekisteriin. Tällä hetkellä koe maksaa 50 euroa ja rekisteröinti 20 euroa.

Kokeen vastaanottaminen

Kokeen vastaanottajia valvotaan ja sertifioidaan. Suomessa pätevyys on voimassa kolme vuotta kerrallaan. Pätevyyttä pitää ylläpitää, jotta se pysyy voimassa. Minä voin esimerkiksi vastaanottaa avokanoottimelonnin 2-3 -tason taitokokeita.

Heme tuki osaltaan matkaani ja olen lupautunut jakamaan saamiani kokemuksia hemeläisille. Palaan tähän aiheeseen laajemmin blogissani off-road-paddler.blogspot.fi

(Kirjoittaja on Suomen melonta- ja soutuliiton avokanoottipaskouluttaja)

HANTI

teksti: ja kuvat Jaakko Mäkikylä

Venäläistä vieraanvaraisuutta. Hanti-Mansien vieraina haapiokisoissa

Kun näen puuhun sidotun poron, tiedän heti, että sille käy huonosti. Poro uhrataan, jotta meillä olisi onnea elämässä ja huomisessa melontakilpailussa.

Kikka Salmi ja muut naiset saavat katsella seremoniaa mökin portailta, me miehet muodostamme kaaren kahden shamaanin ja poron ympärille. Shamaanit joikaavat meille onnea ja samalla näkyy porokin rauhoittuvat. Shamaanien joikatessa ottaa kolmas Hanti maasta ison kirveen ja menee rauhallisesti poron taa.

Muks. Yhdellä kirveen hamaran iskulla poron jalat pottävät ja se kellahtaa maahan. Kolme hantia lähesty poroa isot puukot kädessä ja aloittavat saman tien poron käsittelyn. Perinteinen taito on laskea veri vatsaontleoon niin, että se saadaan kaikki talteen.

Kohta uhri on paloitetu ja palat aseteltu siististi maahan levitetyn muovin päälle kuin lihastiskillä ikään. Osa lihoista heitetään nuotiolla kiehuvaan isoon kattilaan. Lihojen kypsymistä odotellessa meille juhlarivaille tarjotaan teuraslämpöisiä sisäelimiä sopivina suupaloina. Palanpainikkeeksi on tarjolla poron verta sekä votkaa. Onneksi on votkaa, se maistuu Kikalle ja minulle. Emme ole sisäelimiä nauttijoita Hantien vieroisia haapiomeloja.

Tällä alueella ei laidunnetta poroja, vaan uhriporo on lennätetty helikopterilla pohjoisesta, noin 800 kilometrin päästä, tapahtuman ja meidän vieraiden kunniaksi.

Aina joskus kannattaa vastata ulkomaanpuheluun.

Ajelin Tampereelta kotiin päin työkeikalta, kun minulle soitti virolainen ystäväni ja meloja Martin Ilumets.

- Lähdetkö, Jaakko, ensiviikolla Venäjälle Hanti-Mansiyskiin melomaan Suomalais-Ugrilaiseen haapiotapahtumaan?
- Öh, kenen kanssa?
- Virosta lähtee kaksi melojaa, Tiina Hoda-kov ja Mart Reimann, nainen ja mies, samaa toivotaan suomesta. Tapahtuman järjestää Ethnosport – organisaatio ja Lukoil-öljy-yhtiö maksaa matkat.
- Öh, joo. Kiitos soitosta, Martin. Alan selvittää.

Runsas viikko myöhemmin odotamme Kikan kanssa Moskovan Domodedovon kentällä jatkolentoa Siperiaan Hanti-Mansiyskiin. Yhytämme kentällä virolaiset kumppanimme, Tiinan ja Martin. Vielä kun tapaamme Ethnosportin puheenjohtajan Alexey Kylasovin, tulee varma tunne, että tämä on oikeasti tapahtumassa.

Hanti-Mansia on Uralin itäpuolella oleva vähän Suomea suurempi kuvernementti. Se on soista Irtysz- ja Ob -jokien suistoa. Alue on Venäjän öljyntuotannon keskus. Suuria alueita on pilattu ja se on vaikeuttanut alkuperäiskansojen elämää. Alkuperäiskansojen arvostus on Venäjällä nousussa ja ehkä siksi öljy-yhtiö Lukoil oli tässä mukana.

Olemme yhtäkkiä Kikan kanssa huippu-urheilijoita

Lentokone ryskää kohti Siperian maankamaraa. Lento myöhästyi toista tuntia, koska täällä tuuli kovaa. Hurrikaani, sanoivat paikalliset. Siltä se tuntuu. Kun pääsemme tuloalaan, on kello jo viisi aamulla. Aulassa meidät vastaanottaa kaksi kansallispukuista Hanti-tyttöä, jotka tarjoavat meille

Kisakalustoa: kiikkerää haapiota ja sika-kiikkerää haapiota.

tuohiropposista ihanan raikkaita, vähän jäisiä puolukoita. Heti perään televisio kaappaa seurueemme venäjäntaitoisen Martin haastatteluun. On suuren urheilujuhlan tuntua.

Olin etukäteen kysynyt Ethnosportin Alexeyltä, että pitääkö ottaa oma majoitus mukaan? ”Se on neljän tähden hotelli”. Ja on oikeasti. Hotellissa on useampi 14-kerroksinen torni, Olympic Hotel. Täällä järjestetään mm. Ampumahiihdon maailmancup-kisoja, joten kapasiteettia on.

Aamiaisella näemme, että paikalla on lähemmäs sata Hanti-Mansien edustajaa. Sukulaisia. Minulle opetettiin koulussa, että he ovat suomalais-ugrilaisiin kansoihin kuuluvia Otsjakkeja ja Voguleita. Yhteensä heitä on Venäjällä noin 40 000. He puhuvat mansin kieltä ja venäjää, uskonto on luonnonuskonnot ja ortodoksisuus. Tällä alueella kalastus on tärkeä elinkeino ja siksi he ovat mestareita valmistamaan yhdestä puusta tehtyjä haapiota. He ovat myös kovia melojia.

”Suomalaisia tarvitaan täällä”

Kun palasimme Kikan kanssa hotelliin illalliselle, virolainen Mart tuli hakemaan meidät. Meidät ohjattiin kabinettiin, jossa oli upeasti katettu pöytä ja kaikki pomomiehet pöydän ääressä. Napostelimme erilaisia kaloja, joimme raikasta puolukkamehua ja tarjoilija kiersi koko ajan varmistamassa, että snapsilasimme ovat täynnä votkaa. Maljapuheita toisensa perään. Joudumme vuorollamme osaksi tätä perivenäläistä miehistä kunnia-asiaa. Onneksi venäjänkielen taitoinen Mart tulkkaa puheemme isännille. Martin käännökset saavat ansaitut aplodit. Myös meiltä. Alan ymmärtää kilpaurheilun tätäkin puolta. Pitää olla kisakestävyttä ja viisasta voimanjakoa.

Kova tuuli jatkuu ja kisapäivä siirtyi, lauantai on kulttuuripäivä. Meitä kisavieraita vietiin linja-autoilla tutustumaan kaupunkiin ja sen museoihin. Päivän ohjelmassa oli myös jo aiemmin kertomani uhrilaisuus.

Eihän tällä pysy pystyssä

Kisapäivä. Saamme Kikan kanssa kokeilla haapioita muutaman minuutin. Haapiot ovat keveitä ja aivan tolkkuttoman kiikkeriä. Saan hädin tuskin tehtyä pienen lenkin kaatumatta. Paikalliset taas hyppäävät haapioon jopa vauhdissa ja pysyvät pystyssä, niin miehet, nuoret kuin mummotkin. Minulla ei ole mitään toivoa pysyä pystyssä 500 metrin kisarataa. Kikkakin vähän kauhistelee, mutta taitavana kajakistina hän hallitsee haapionsa minua paremmin.

Kisaluokkia ja lähtöjä riittää koko päiväksi. Oman suoritukseni pysyn täpäristi pystyssä. Kikka saa vauhtia haapioonsa. Parilähdössä melomme Kikan kanssa pientä haapiota kaksikkona. Kikka kannustaa meitä vauhtiin ja minä koetan pitää haapion pystyssä. Tulemme kunnialla maaliin ja saamme ansaitut aplodit katsojilta.

Meillä on koko kisapäivän seurana neljä opiskelijatyttöä, jotka ovat tulkkejamme ja kantavat Suomen lippua missä kuljemmekin. On televisiota, lehtihaastattelu, kuvernöörin kättely ja taas ruokailu pomomiesten teltassa. Votkaakin tarjotaan, mutta vetoamme edessä olevaan kisasuoritukseen ja saamme armon juoda kokista. Sen sijaan porouhrissa pääshamaanina toiminut Hanti-mies on kisapaikalla tolkkuttoman humalassa. Hänet pitää auttaa haapioon, mutta kun hän saa melan käteensä,

voittaa kirkkaasti oman luokkansa.

Saan lahjaksi omistuskirjoituksella varustetun hanti-melan. Illalla palkintojen jaon yhteydessä saamme Kikan kanssa komean pokaalin lisäksi ruskean kirjekuoren, jolla maksamme mm. Moskovan taksimatkan Domodedovon kentältä Šeremetjevon kentälle.

Kuskimme nukkui pommiin

Mart tuntee venäläiset tavat. ”Nyt nähdään, kuinka isojen pomojen kanssa ollaan liikkeellä. Jos ovat riittävän isoja, kone odottaa.” Alexei taas puolestaan sanoo, että kotimaan lento, riittää, että ollaan kymmenen minuuttia ennen kentällä. Kikka pääsee ensimmäiseen autoon ja kertoo jälkeensä, että lujaa mentiin. Minun taksiini oikaisee loppumatkasta moottoritien vastaan tulevien kaistalle, josta on lyhyempi matka lentokentän liittymään. Venäjällä asiat hoituu, yleensä toisella tavalla.

Tulen koneeseen viimeisenä. En ehdi saada lahjamelaani ja toista, ostamaani hanti-melaa, ruumaan. Ojennan ne stuerille, joka hetken hämmästyksen jälkeen avaa henkilökunnan vaatekaapin ja koittaa panna melat sinne. Eivät mahdu. Sanon spasiba bolshoi, kiitos paljon, ja jatkan matkustamoon. Toivon, että stuertti ei heitä melojani ulos koneesta, sillä koneen ovi on

vielä auki. Kun saavumme Moskovaan, löydän melani business-luokan nahkatuolista turvavöillä kiinni sidottuna.

Kiitos Ethnosportille, virolaisille ystäväilleni ja Lukoil-öljy-yhtiölle. Lukoil maksoi reissumme viimeistä ruplaa myöten. Oli hieno reissu. Näin ystävällistä ja huolehtivaa melontamatkaa emme ole Kikan kanssa tainneet tehdä mihinkään.

Lisää tarinaa blogissa off-road-paddler.blogspot.fi

Vieraanvaraisuus ja ystävällisyys olivat retkemme leimaava piirre.

Kikan ja Jaakon saama ”poika”. Sille kävi, niinkuin näille yleensä käy. Otettiin parit oluet ja unohdettiin se baariin.

Täällä osataan: Suomen lippu on lippu eikä mikään lappu.

Kanootti ja purje, osa 1

teksti: ja kuvat Erkki Lampén

Melottuani itäisellä Suomenlahdella inhotavassa vastatuulella muistin perineeni isältä avokanootin. Ehkä tuuli voisi olla melojalle liittolainen eikä vastustaja? Tarviin vain purje, ja ehkä vähän jotain muuta.

Haettu kanootti ystävien mökiltä ja viety se merenrantaan. Lueskeltu ohimennen purjekanootin rakennusohjeita, mutta arveltu pärjättävän pitkälti oman ymmärryksen varassa. Pidetty selvänä, että kustannukset tulevat olemaan vähäiset ja että merimatkalle päästään jo lähipäivinä.

Ostettu halvalla kaksiosainen purjelaudan hiilikuitumasto ja ihmetelty sen pituutta (430 cm). Arveltu tultavan toimeen maston puolikkaalla. Ostettu Biltemasta kevytpeite ja leikelty siitä purje.

Tajuttu purjeen vaativan nosto- ja skuutiköydet. Palattu Biltemaan hakemaan köyttä ja narua. Ostettu saman tien pylpyrä ja knaapi ja koettu merimiehekäs olo.

Ostettu Helsingin Metallista ja Raudasta vanerilevyä ja rakennettu kanootin partaaseen kiinnitettävä nostoköli. Ymmärretty kölin vaativan käsittelyä. Palattu Biltemaan ostamaan pohjustusöljyä sekä venelakkaa.

Käyty rannassa. Havaittu kanootin partaan olevan alumiinia eikä vinyyliä. Huraudettu Helsingin Metalliin ja Rautaan ostamaan poraan metalliteriä.

Tajuttu, etteivät auton akku ja invertteri välttämättä riitä porakoneen pyörittämiseen. Ostettu Byggmaxista akkuporakone.

Ihmetelty kotona, miten masto kiinnitetään. Rakennettu mastojalka. Todettu nikkaroinnin olevan paitsi hauskaa, myös sotkuista. Ymmärretty, ettei verstaana toimivaan keittiöön kutsuta vähään aikaan vieraita.

Mietitty, saisiko onkivavasta puomin.

Hylätty ajatus ja käyty ostamassa Etolasta vahvaa ja melkoisen kallista lasikuituputkea, jota myydään vain kuuden metrin erissä.

Ajettu rantaan. Ruuvattu maston tuki paikoilleen ja sovitettu puolikas masto mastojalkaan. Kiinnitetty puomi mastoon muovisella soutuveneeseen hankaimella. Kiinnitetty puomiin ja poikittaistukeen soveliaaksi arvioitu määrä pylpyröitä. Kiinnitetty purjeeseen ja puomiin köydet. Nostettu purje, maissa, ja riemastuttu tuulen tarttuessa siihen ja heilauttaessa puomin niin

kauas kuin köysi sallii.

Laskettu purje, kiskottu kanootti rannan rampille, puettu pelastusliivit ja melottu vesille. Loksautettu köli partaaseen ja annettu tuulelle tilaisuus.

Huomattu, että useimmat asiat on toteutettu väärin. Että roudarinteippi ei ole niin lujaa kuin toivoisi, että kölin on oltava kääntyvä eikä nostettava, ettei falliköysi ole turha varuste, että puomin olisi syytä kulkea pään yli sen sijaan että se huitoo napaa. Että purjeen pääasiallinen tehtävä on haitata melomista, ja että masto on syytä kiinnittää niin, ettei se hetimiten kaadu vinksalleen. Harkittu myös pienen purjeveneeseen ostamista.

Tehty muutamia parannuksia ja lähdetty seuraavana päivänä uudelleen vesille. Todettu kaiken toimivan paremmin. Pur-

jehdittu tunnin verran edestakaisin sivutuulella. Koettu ilon ja jännityksen hetkiä.

Arvioitu puolikas masto vähän turhan lyhyeksi. Ihmetelty nopeuden kasvaessa alkavaa, äärimäistä yltyvää hurinaa, kuin koko paatti muuttuisi jättiläisdiidoksi.

Havaittu yli pitkältä tuntuneen nostokölin pitävän hyvin pintansa tuulen sortotoimenpiteitä vastaan. Viimeisellä legillä kuultu inha rusahdus kölin osuessa vedenalaiseen kiveen ja sen kiinnikkeen murtuessa. Ajauduttu tämän seurauksena holtittomasti rannan louhikkoon ja melottu loppumatka.

Ymmärretty kääntökölin rakentamisen olevan väistämättä edessä. Todettu myös, että melan käyttäminen peräsimenä ei ole ratkaisu pitkiä merimatkoja ajatellen. Huokaistu syvään, koska olisi haluttu välttää

peräsimen rakentamiselta.

Harkittu edelleen pienen purjeverneen ostamista.

Rakennettu kääntököli. Käyty sitä varten hakemassa Helsingin Metallista ja Raudasta lisää vaneria, pultteja, ruuveja, muttereita, aluslevyjä ja tukevan tuntuista rimaa.

Käyty Maritimissa, epäilty annetun pikkusormi pirulle, maksettu maltaita peräsimen heloista, parista metallinpalasesta. Päätetty lopettaa rakennuskustannusten laskeminen, koska nyt on jo myöhäistä peräännyä.

Sahattu lasikuituputkesta pitempi masto ja kiinnitetty sen päihin kumitulpat. Rakennettu peräsin. Ihailtu lopputulosta kuin Babylonin riippuvia puutarhoja. Koettu oltavan todella kätevä käsistään.

Ajettu rantaan. Tajuttu unohdetun kotiin kaikenlaista pikku sälää kuten pelastusliivit. Kiinnitetty uusi kääntököli, loksautettu peräsin paikoilleen ja lähdetty merille.

Kierretty kokonainen saari ja todistettu siten, että tällä purjekanootilla pystyy luovimaan.

Risteilty eestaas lähisaaristossa, oltu hetken ajan huoleton. Havaittu oltavan enemmän merieläin kuin ollaan luultu.

Päätelty rutinan ja notkumisen perusteella sivukölin olevan kanootin heikko kohta, joten päätetty rakentaa ja asentaa varmuuden vuoksi toinenkin.

Ihmetelty kasvoihin tulevia pärskeitä ja tajuttu sitten pisarat sateeksi. Ihailtu ukkospilviä ja sateenkaaria. Palattu rantaan vasta rankkasateen ajamana.

Rakennettu kotona toinen köli. Havaittu rakentaminen paljon ensimmäistä helpommaksi, osin Motonetin hyllystä löydetyn kavahöylän ansiosta.

Tultu merisairaaksi neljä tuntia purjehduksen jälkeen.

Katseltu illalla Norjan rannikon karttoja sillä silmällä. Herätty varhain, kiirehdytty rantaan, huomattu sää auvoisaksi ja lähdetty vesille.

Haluttu purjehtia Koirasaareen mutta huomattu, ettei kanootti oikeastaan nousekaan kovin hyvin tuuleen.

Tajuttu unohdetun kompassi maihin, käännytty takaisin hakemaan, oltu kohtuutoman harmissaan.

Havaittu yltyvässä tuulessa ja aallokossa epäkohtia, kuten paatin takapainoisuus ja sisään anteliaasti roiskuva vesi.

Ihmetelty äkkiä hallinnasta karannutta puomia. Kiinnitetty roudarinteipin alta karannut pylpyrän pidike kahdella sidontahihnalla veneen keikkuessa, koettu oltavan sankarillinen. Jatkettu kryssimistä kohti tavattoman kaukana odottavaa Koirasaarta.

Päästy vauhtiin Lauttasaaren edustalla, kastuttu lentävästä vedestä, tajuttu aluksen partaan kertakaikkinen mataluus.

Kuultu kauhea ääni, ymmärretty ollut oikeassa kanootin heikon kohdan suhteen ja pelastettu viime hetkellä sivuköli karkaamasta mereen murtuneesta pidikkeestä.

Ymmärretty, ettei tällä aluksella päästä Koirasaareen, Gdanskiin eikä Lofootelle. Käännytty takaisin kotisatamaan hyvässä myötätuulessa mutta mieli myrtyneenä. Yritetty olla näyttämättä myrtymistä rannassa sattumoisin odottaneille hamppareille. Katseltu merellä viilettäviä purjeverneitä. Kaduttu, ettei sittenkin hankittu Jullea, jo viime kesänä.

Palattu kotiin, tyhjennetty auto kanoottitavaroista. Koettu touhutun kanootin parissa viikkokaupalla aivan turhaan. Rahat olisi voinut käyttää bensaan, viinaan tai kehitysapuun, ajan olisi voinut käyttää

hyviä kirjoja lukien tai menemällä omin jaloin metsään.

Tultu hyvin apeaksi. Tajuttu oltavan väärää valintoja tehnyt turha ihminen, jonka unelmat eivät toteudu ja joka on kaiken hyvän ulkopuolella. Oikeastaan haluttu kuolla, mieluummin saman tien kuin toiste.

Ymmärretty oltavan hiukan epävakaa.

Haluttu olla tavallinen ihminen jolla olisi työ ja perhe.

Päätetty lähteä kauppaan, saatu kutsu terassille. Mietitty, onko se juuri nyt hyvä ajatus.

(Jatkuu...)

Uusi talviharrastus hemeläisille melojille

KorjausPajan toiminta käynnistyy toden teolla, kun kausi alkaa jo hiipua. Korjaamme käytössä rispaantuneita kanootteja ja meloja Köydenpunojankadulla olevassa korjaustilassa. Tarkoitus on houkutella melojoja osallistumaan puuhiin säännöllisen epäsäännöllisesti.

Kalusto on tarkistettu ja korjaustarpeet on kirjattu ylös.

Korjauspajalle mahtuu luontevasti kuusi kanoottia kerrallaan. Korjaaminen on tavallaan pätkätyötä. Yleensä työvaiheitten välillä on pidettävä taukoja ja annettava esim. kittien kuivua kunnolla, ennenkuin

voi jatkaa saman kanootin kimpussa. Siksi pajaan mahtuu neljä kanoottia hyllyyn ja kaksi työn alle telineisiin.

Paja on hyvin varustettu. Vuosien varrella sinne on hankittu runsaasti ammattitason työvälineitä. Samoin turvallisuusvälineet ovat riittävät, kunhan niitä muistetaan käyttää, kun tarve on.

Ainoa taitovaatimus tulla mukaan, on halu tulla mukaan. Ilmoittautumislinkki löytyy Hemen jäsenivuilta.

Terveisin,
Jaakko Mäkikylä, KorjausPajan Kiukku

KORJAUSPAJA

Korjataan, kun on vielä ehjä.

34

Jukka antaa Miikalle korjausoppia kädestä pitäen. Risto-kanootista tuli taas kelpo vehje.

35

Port Payé
Finlande
135910
Posti Oy

ECONOMY

Posti Green

Lähetäjä: Helsingin Melojat ry, PL 944, 00101 Helsinki

